

Kennisgeving:

Ouders doen een kennisgeving van beroep op vrijstelling artikel 5 sub b, brief van de ouders.

Op de website komt nog informatie hoe ouders/verzorgers vrijstelling op grond van artikel 5 sub b. kunnen aanvragen. Op de website komt dat alle aanvragen naar leerplicht@amsterdam.nl gestuurd moeten worden. **Aanpassen in verband met AVG kunnen wij niet aan ouders vragen om privacy gevoelige informatie onbeveiligd te mailen naar de gemeente Amsterdam. Voorstel is om de ouders te vragen de informatie per brief (antwoordnummer en dus geen postzegel) te sturen naar: of 1 adres of het adres van het stadsdeelkantoor waaronder ze vallen.** In de werkinstructie van de ondersteuners wordt opgenomen naar welke gespecialiseerde 5 sub b. lpa, van het stadsdeel waar de jongere woont, deze kennisgeving moet worden doorgestuurd.

- Alle aanvragen komen binnen bij het team ondersteuning lpa-teams en moeten doorgezet worden, **informatie scannen en mailen**, naar de gespecialiseerde 5 sub b. lpa van het stadsdeel waar de jongere woont.

Onderzoeksfase

Vanaf het moment dat de aanvraag in de mailbox van de gespecialiseerde lpa binnenkomt moet de lpa rekening houden met het wettelijke termijn waarbinnen de aanvraag afgehandeld moet zijn.

Stap 1:

Aanmaken vrijstellingsbehandeling in ERISA.

Invullen datum waarop de ouders/verzorgers de aanvraag hebben ingediend.

Dit is de datum waarop het wettelijk termijn, 6 weken, waarbinnen aanvraag afgehandeld moet zijn gaat lopen. **Tijdslijn opnemen in slang, zie AV.**

Stap 2:

Controle ingediende documenten:

- **Kennisgeving volledig ingevuld:**
 - Naam
 - Geboortedatum
 - Geslacht

- BSN-nummer
 - Adres, woonplaats, postcode
 - Informatie of er eerder een beroep op vrijstelling gedaan is voor dit kind.
 - Op welke grond wordt het beroep op vrijstelling gedaan.
- **Verklaring van de ouders aanwezig met daarin opgenomen:**
 - Dat tegen de richting van het onderwijs van alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen (lijst met scholen is opgenomen in de verklaring) onderscheidenlijke instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden overwegende bedenkingen bestaan (Artikel 8 lpw)
 - Deze verklaring is niet geldig indien de jongere in het jaar voorafgaande aan de kennisgeving geplaatst is geweest op een school/instelling van de richting waartegen bedenkingen worden geuit. (Zie informatie verzamelen bij nieuwe aanvraag)

Controle op termijn:

- Bij een eerste aanvraag: Is de kennisgeving ingediend ten minste 1 maand voordat de jongere leerplichtig wordt.
- Bij herhaalde aanvraag: is de kennisgeving ingediend voor 1 juli van het volgende schooljaar.

Controle alle informatie aanwezig:

- Als alle informatie compleet is neemt de lpa de melding in behandeling.
- Als niet alle informatie aanwezig is neemt de lpa contact op met de ouders/verzorgers om aan te geven welke informatie ontbreekt en binnen welk termijn deze informatie aangeleverd moet worden. **Wij stellen voor 10 werkdagen.**
 - Als ouders ontbrekende informatie binnen het gestelde termijn aanleveren wordt de aanvraag verder in behandeling genomen.
 - Als ouders de ontbrekende informatie niet binnen het gestelde termijn aanleveren wordt de aanvraag afgewezen (**zie stap ..**)

Stap 3:

ERISA

Informatie verzamelen bij nieuwe aanvraag:

- Staat er al iets in ERISA over dit kind/gezin.
- Onderwijsverleden kind, heeft het kind ooit ingeschreven gestaan op een school en onderwijs gevolgd of staat het nu ingeschreven op een school.
- Zijn er nog meer kinderen in het gezin die leerplichtig zijn, ingeschreven staan of hebben gestaan op een school en onderwijs volgen of hebben gevolgd.
- Controleren van de gegevens, naam, adres, geboortedatum, bsn-nummer, gezin gegevens, behandelingen, documenten, historie adressen.

Informatie verzamelen bij herhaalde kennisgeving, na eerdere toekenning vrijstelling.

- Controle op informatie in ERISA, zijn er bijzonderheden.
Bijvoorbeeld:
-
-
-

Handelingsfase

Stap 4:

Uitnodigen of oproep voor gesprek:

Lpa roept per brief beide ouders/verzorgers op voor een gesprek en geeft bij de oproep aan welke documenten de ouders moeten overleggen: identiteitsbewijs, formulier met bezwaren tegen de richting van de scholen, [onderwijsplan \(eventueel nog aanvullen\)](#). **In de brief wordt de werkwijze uitgelegd (deze brief moet goed gecontroleerd op inhoud inclusief juridische toetsing).**

Oproep verhoor, deze nog verder uitwerken.

Stap 5:

Gesprek:

5. Gesprek met ouders/verzorgers waarin wordt getoetst of er terecht een beroep op de vrijstelling 5 sub b wordt gedaan. Dit gesprek wordt altijd gehouden door 2 lpa's (1 lpa moet BOA zijn). In de gespreksleidraad (zie bijlage) **toevoegen in de slang als bijlage** staan hulpvragen die gebruikt kunnen worden voor het verkrijgen van onderstaande gewenste informatie.

5.1. Toetsing van de vrijstelling.

[Bij een eerste aanvraag voor vrijstelling:](#)

Aan de ouders wordt gevraagd om mondeling hun richtingbezwaren aan te geven en er wordt van hen verwacht dat zij met scholen in de woonomgeving in gesprek zijn geweest ter onderzoek.

Ouders wordt gevraagd om aan te tonen;

- dat de opvatting die zij aanhangen als een richting in de zin van de wet moet worden aangemerkt;
- dat de richting die zij aanhangen belet dat hun kinderen een school binnen een redelijke afstand bezoeken en waarom bijvoorbeeld niet buiten schooltijd aandacht aan de eigen richting kan worden besteed;
- dat hun overwegende bedenkingen niet de vorm van het onderwijs betreft.
- **dat ze in gesprek zijn geweest met een aantal scholen binnen redelijke afstand om te onderzoeken of deze scholen passend onderwijs kunnen bieden aan hun kind.**

[Bij herhaalde aanvraag voor vrijstelling.](#)

Aan ouders wordt gevraagd om aan te tonen;

- dat er geen onderwijsinstellingen binnen een redelijke afstand bijgekomen zijn die aansluiten bij hun godsdienst en/of levensovertuiging.
- dat er geen wijzigingen in de wetgeving zijn die invloed kunnen hebben op hun beroep op vrijstelling.

[Bij nieuwe en bij herhaalde aanvraag voor vrijstelling.](#)

5.2. Borgen van het recht op onderwijs;

De ouders worden zeer nadrukkelijk gewezen op hun verantwoordelijkheid voor het realiseren van het recht op onderwijs en het voorzien in een goede ontwikkeling van hun kinderen. Ouders wordt gevraagd op welke wijze zij het onderwijs vormgeven en naar de aanwezigheid van een onderwijsplan. Ouders wordt ook gevraagd of zij voldoende (toe)zicht hebben op de onderwijsprestaties van hun kind. Aangegeven wordt dat dit gesprek met leerplicht jaarlijks zal worden herhaald. **Ouders kunnen via de Stichting Keurmerk Thuisonderwijs ([link opnemen](#)) informatie over thuisonderwijs/certificaat thuisonderwijs aanvragen??? Nog naar kijken hoe we dit opnemen. Als een certificaat aanwezig is deze kopiëren en uploaden in ERISA.**

Er wordt een gespreksleidraad¹ gebruikt om te zorgen dat alle informatie die nodig is besproken wordt. (uitklikbaar document)

De leerplichtambtenaar maakt een verslag waarin alle relevante informatie voor de aanvraag is opgenomen. Dit verslag wordt opgeslagen in ERISA.

De leerplichtambtenaar neemt aan het einde van het gesprek nog géén beslissing. De LPA geeft bij de ouders aan dat zij na het gesprek alle informatie zal overwegen en overleggen met collega's of met de officier van justitie.

Ook kan de LPA de ouders vragen om daadwerkelijk onderzoek te doen op scholen als zij dat nog niet of onvoldoende gedaan hebben. (als het kind al leerplichtig is moet dit op zo kort mogelijke termijn gebeuren en wordt zonodig ondersteuning aangeboden om eventueel geschikte scholen te benaderen) Hier iets opnemen in de route dat de volgende stap pas gezet kan worden als deze informatie er is. Plus termijn waarbinnen de ouders de informatie moeten inleveren.

Als ouders niet komen opdagen voor het gesprek stuurt de lpa een aangetekende oproep voor verhoor, terug naar 4. Dit is nu een vraag. Kan dit? Want als ouders alle stukken hebben ingeleverd inclusief de lijst met scholen en verslag van gesprek met scholen dan hebben ze voldaan aan de wetgeving op dit punt en wat is dan de grondslag waarop wij ze zouden kunnen oproepen voor verhoor? Of als ouders alles hebben ingeleverd en wel aangeven per e-mail op vragen te willen antwoorden, wat doen we dan? ^{5.1,2,e} gaat hem nog scherper stellen aan het OM, stel ouders geven alle informatie, willen per e-mail antwoord geven op alle vragen en/of online.....

4. Bij een kennisgeving op vrijstelling 5 sub b doet de leerplichtambtenaar altijd een melding in Multisignaal. Op het moment dat ook andere zorgverleners in de verwijzindex een melding hebben gedaan kunnen de zorgsignalen met elkaar worden besproken. Hoe gaat dat, moeten we daarvoor nog iets opnemen?

Daarnaast kunnen concrete zorgsignalen aanleiding zijn voor een zorgmelding bij de Raad voor de Kinderbescherming. Een herhaalde weigering om met de gemeente in gesprek te gaan over het beroep op vrijstelling is zo'n concreet signaal

Dit is ook nog een bespreekpunt.

Als er aantoonbare zorgen zijn dan melding bij Veilig Thuis en melding Multisignaal. Multisignaal altijd bij proces verbaal.

Stap 6:

Routekeuze bepalen:

Binnen 14 werkdagen na het gesprek neemt de lpa een beslissing. (overleggen met de werkgroep) Als er meer tijd nodig is de ouders hierover per brief informeren.

- Vrijstelling 5 sub b toekennen.

Ouders krijgen een brief met de beschikking vrijstelling van inschrijving 5 sub b. De vrijstelling is voor 1 schooljaar en moet jaarlijks vóór 1 juli opnieuw worden aangevraagd. De (interpretatie) van de wetgeving kan wijzigen en ook het aanbod van scholen kan veranderen. Jaarlijks zal de gemeente de ouders oproepen om met hen te bespreken hoe zij het recht op onderwijs voor hun kind vormgeven².

Iets meer tekst over wat standaard is via school wat nu dus niet zo gaat en dat we ze er daarom om willen wijzen dat. In de brief wordt ook aangegeven dat er een melding zal worden gedaan in

Multisignaal en dat ze hun kind kunnen aanmelden bij *de jeugdarts* voor een eerste onderzoek en voor de reguliere jeugdonderzoeken later. Het staat ouders vrij om dit wel of niet te doen.

-Vrijstelling 5 sub b niet toekennen.

De lpa geeft bij de ouders aan dat hun beroep op vrijstelling niet aan de wettelijke eisen voldoet en derhalve niet in behandeling genomen wordt. In de brief wordt uitgelegd wat de reden is. De ouders wordt gevraagd om binnen 2 weken hun kind in te schrijven op een school. (~~ouders kunnen hulp vragen voor het inschrijven bij een school~~).

Als ouders hun kind niet binnen 2 weken inschrijven op een school stuurt de lpa een aangetekende oproep voor verhoor.

Monitorfase

7. Routekeuze monitoren of valt dit onder opschalen of heroverwegen?????
 - Als ouders/verzorgers niet op gesprek komen en geen gehoor geven aan de oproep tot verhoor dan kan een deurbezoek door de leerplichtassistenten worden aangevraagd.
 - Als het deurbezoek er aanleiding toe geeft kan het Adres In Onderzoek worden gesteld.
 - **Vraag** ^{5.1.2e} Leggen we hier vast wanneer een huisbezoek aanleiding geeft tot een AIO.
 - **Als er na 4 weken geen reactie is gekomen op de achtergelaten brief dan AIO.**
 - **Als adres geen woning is AIO.**
 - **Als er iemand anders woont die niet bekend is met de burger die wij zoeken AIO.**

Altijd nog een keer de route van oproepen etc. voordat je overgaat tot PV.

- Als ouders/verzorgers niet op gesprek komen en geen gehoor geven aan de oproep tot verhoor dan wordt een PV opgemaakt. Waar moet deze?

Ergens opnemen dat als niets lukt mag de lpa in overleg met de manager de behandeling staken.

8. De ouders van de leerlingen die zijn vrijgesteld wegens 5 sub b krijgen jaarlijks voor 1 mei een brief. Zij worden daarin opgeroepen om goed te onderzoeken of het nog steeds nodig is om een kennisgeving van beroep op vrijstelling 5 sub b te doen (**deze zin splitsen is erg lang en onbegrijpelijk**) en relevante informatie over nieuwe wetgeving of scholen wordt gegeven. Er wordt gevraagd om ruim op tijd opnieuw een beroep te doen als dat (**dat specificeren**) van toepassing is. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek, **zie stap 4**, om te kunnen beoordelen in hoeverre het recht op onderwijs van hun kind is geborgd. ~~Bij concrete zorgen kan er melding worden gedaan bij de Raad v.d. Kinderbescherming. Het niet op gesprek komen is een reden tot concrete zorg.~~

Hier is volgens mij nog geen besluit over genomen, nemen we het op en zo ja waar?

Een optie kan ook zijn om als gemeente het jaarlijks gesprek over het onderwijs te vervangen door ouders de mogelijkheid te bieden om een certificaat aan te vragen bij de Stichting Thuisonderwijs. Zie <https://www.stichtingkeurmerkthuisonderwijs.nl/index.php>

In de 1 mei brief, mocht u thuis onderwijs geven dan kunt u bij deze stichting een certificaat aanvragen wat u kunt overhandigen in het gesprek met de leerplichtambtenaar.

Waar in het proces leggen we dit vast:

De link naar de ketenpartners, hyperlinks die de lpa altijd leiden naar de meest recente informatie rondom dit onderwerp (wetgeving, jurisprudentie, afspraken OM etc.)

En deze informatie moeten we ook meenemen, uit:

Aanbevelingen voor de uitvoering.

- Behandel de aanvragen centraal:

.....

De wijze waarop aan vrijstellingsgrond 5 sub b toepassing is gegeven is veelvuldig aanleiding geweest voor rechterlijke toetsing en tot rechtsvormende uitspraken van de Hoge Raad. Dat komt niet alleen door de gevoeligheid van het onderwerp maar zeker ook door de onduidelijkheid van de gekozen formulering binnen de wet. De drie specialisten zullen dan ook nauw samenwerken met de amsterdams officier van justitie voor leerplicht. Zo is het mogelijk om zowel binnen Amsterdam als samen met collega's van andere steden en het OM de ontwikkelingen goed te blijven volgen en de aanpak te versterken.

Door het goed vastleggen van de werkwijze en gebruikte instrumenten en door jaarlijkse verslaglegging moet het werk altijd kunnen worden overgedragen aan andere medewerkers.

- Werkwijze standaardiseren en vastleggen:

Zoals gezegd is de wijze waarop aan vrijstellingsgrond 5 sub b toepassing is gegeven veelvuldig aanleiding geweest voor rechterlijke toetsing en tot rechtsvormende uitspraken van de Hoge Raad. Het is dus belangrijk om in overleg met het OM een werkwijze te ontwikkelen die toetsbaar is en aan de wettelijke eisen voldoet. Termijnen moeten worden vastgelegd en nageleefd.

- Zorg voor goede monitoring:

Door het gebruik van een rapportage uit de jeugdmonitor kunnen leerlingen die thuiszitten wegens vrijstelling 5 sub b gemonitord worden. Het is belangrijk om de groep in kaart te brengen en te weten op welke richtingsbezwaren de aanvragen worden gedaan en of het aantal vrijstellingen toe- of afneemt. Zo kunnen ouders actief benaderd worden als er nieuwe onderwijsmogelijkheden komen of als er nieuwe wetgeving van toepassing is.

Door de aanvragen 5 sub b te centraliseren is het ook mogelijk om zicht te krijgen op de beroepen op vrijstelling die niet door de leerplichtambtenaar zijn toegekend. Deze informatie is belangrijk omdat over deze aanvragen veelal het juridische traject loopt. Voor een goede samenwerking met het OM is het nodig om steeds in beeld te hebben op welke gronden er wel of geen vrijstelling is toegekend en over welke zaken er jurisprudentie is.